

Келісемін: *Исатаева*
тәрбие ісінің меңгерушісі
Мырзахан Қайратгул
«28» 08 2026ж

«Еркіншілік ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ

«Мектеп парламенті» және өзін-өзі басқару ұйымының жоспары

Мектеп үйлестірушісі: Умирзакова С.С

2026-2027 оқу жылы

**«Мектеп парламенті» және өзін-өзі басқару ұйымының
ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ
2026-2027 оқу жылы**

Парламент мақсаты:

Балалар мен жастардың табысты әлеуметтенуі және өзін-өзі тиімді жүзеге асыруы үшін жағдай жасау, сондай-ақ туындайтын мәселелерді білім алушылардың өз бетінше шешуі үшін мүмкіндіктер жасау.

Парламент міндеттері:

- 1) білім алушылардың шығармашылық белсенділігін және өз бетінше әрекет етуін іске асыру;
- 2) білім алушылардың құқықтары мен мүдделерін қорғауға, оның ішінде білім беру, әлеуметтік-тұрмыстық және олардың мүдделерін қозғайтын өзге де мәселелерді шешуге көмек көрсету болып табылады;
- 3) білім беру ұйымының басшылығына білім беру және ғылыми міндеттерді шешуде, білім алушылардың бос уақыты мен тұрмысын ұйымдастыруда, салауатты өмір салтын насихаттауда көмек көрсету;
- 4) білім беру ұйымдарына білім беру және тәрбие процесі шеңберінде өткізілетін іс-шараларға көмек көрсету;
- 5) білім беру ұйымының рухы мен дәстүрлеріне патриоттық қатынас жасауға, білім алушылардың санасын және олардың өз білім деңгейіне талап етуін арттыруға, мүлікке ұқыпты қарауға тәрбиелеуге бағытталған жұмыстар жүргізу;
- 6) білім алушыларды білім беру ұйымының қызметі туралы хабардар ету;
- 7) қазақстандық қоғамды дамытудың нақты күші және стратегиялық ресурсы ретінде балалар мен жастар туралы қоғамдық пікір қалыптастыруға қатысу;
- 8) балалар мен жастардың қоғамдық маңызы бар бастамаларын іске асыруға көмек көрсету болып табылады.
9. Білім беру ұйымдарында Парламент қызметі өңір мен білім беру ұйымының ерекшелігін ескере отырып айқындалатын басқа да міндеттерді шешуге бағытталған.

1. Жалпы ережелері

Оқушылар Парламенті – мектептегі оқу тәрбиелік процестерді басқарудың жалпы жүйесі болып табылады және оқушылардың қоғамдық пікірлерін, олардың қызығушылықтары мен қажеттіліктерін зерттеу негізінде есепке алады.

2. Оқушылар Парламентінің мақсаты:

- Мектептегі оқу үдерісін демократияландыру;
- Оқушылардың көшбасшылық қабілетін дамыту;
- Оқушылар үшін маңызды әлеуметтік жобаларды іске асыру;
- Оқушылардың пікірін ескере отыра ортақ мәселелерді шешу.

3. Оқушылар Парламентінің негізгі міндеттері:

- Мектептегі оқушылар мен жасөспірімдердің мәселесіне назарын аударту және шешу жолын ұсыну;
- Мектеп әкімшілігімен, педагогтармен, оқушылардың ұйымдарымен бірлесе отырып оқушылардың қызығушылын жүзеге асыру;
- Оқушылардың қоғамдық-әлеуметтік іс-шараларға қатысуға ынталандыру және қолдау;
- Мектеп оқушыларының құқықтары мен қызығушылықтарын қорғау;
- Оқушылардың арасында экологиялық, құқықтық сауаттылықты дамыту;
- Оқушылардың сабақтан тыс уақын тиімді пайдалануға ат салысу.

4. Жұмыстың түрі мен мазмұны.

- мектеп тәрбие жоспарына оқушылардың қызығушылығымен өзгерістер енгізу;
- мектепте кездесетін талас тудыратын сауалдарға мектеп әкімшілігімен бірлесе отырып дұрыс шешім қабылдауға атсалысу;
- байқаулар, викториналық ойындар, көрмелер, спорттық жарыстар, ұжымдық шығармашыл істер ұйымдастыру.
- мектеп басқару ұйымы жұмысына қатысу.

5. Парламент мүшелері.

Парламентке 9-11 сынып арасындағы белсенділер мүше бола алады. Сонымен қатар сынып ұжымы ұсынған беделді оқушы жіне өз еркімен парламент жұмысына қызығушылық танытқан оқушы Парлмент жиналысында қабылданады. Парламент мүшелері ұжымдық түрде жұмыс атқарады. Ұжымдық топ парламенттің шығармашылық тобы деп аталады. Олар парламентте ұжымдық шығармашылық істерді жүргізеді.

Парламентте жұмыс жүргізіп мектеп бітіріп кеткен мүшелері құрметті мүше деп аталады. Оларға мектеп парламентінің жұмысына қосқан үлестері мен дауына атсалысқандары үшін оларға ерекше құрметпен қарайды.

6. Мектеп парламентінің құрылы мен ұйымдастыруы.

Мектеп парламентінің жоғары ұйымы болып ұйым мүшелерінің жалпы жиналысы болып табылады. Жалпы жиналыс жылына екі рет қыркүйек жіне мамыр айында өткізіледі. Қыркүйек айының екінші жартысында Парламент Кеңесін, Парламент Президентін басқарып жүргізеді. Президент болмаған жағдайда бұл жұмысты Спикер басқарады. Ол Парламент Кеңесінің ұжымдық интеллектуалдық және шығармашылық істерін ұйымдастырады.

Мектеп парламенті негізгі сегіз Парламент Фракциясынан тұрады.

1.Өзін-өзі тану және бақыт фракциясы

- Мектеп оқушылар арасында болған, талас тудыратын сауалдарға және кеңес мүшелері арасындағы дауды шешуге көмектеседі.
- Парламенттегі талас тудыратын сауалдарға нақты дәл шешім табады.

2.Құқық және тәртіп фракциясы

- Мектепте сабақ үлгерімі төмен оқушыларды басшылыққа алып оларға кеңестер беріп, үлгерімі жақсы, алғыр оқушылардың оларға қосымша сабақ беруін қадағалайды.
- Мектептегі тоқсандық қортынды шығаратын жиындарға қатысады;
- Оқушылардың тәртібі мен мектептегі жүрісін қадағалайды;
- Мектеп оқушыларының үлгерімі жөніндегі әкішіліктің жиындарына қатыса отырып, өз пікірін білдіруге құқылы;
- Оқушылар арасында әлеуметтік мәселелерді қолдауға атсалысады.

3. Ақпарат фракциясы

- Мектептегі анықтама қызметінің жұмысын және мектептің оперативті ақпарын даярлайды;
- Мектеп парламентінің Интернетте сайтың құруға, қалалық «Радио баршаға» хабарына шығуға, ұйым шығармашылығы жұмыстарын бұқаралық ақпарат құралдары беттеріне жарық көрсетуіне;

- «Мектеп жаңалықтары» мектеп газетіне ұйым жаңалықтарын, қызметтін, іс-шарасын насихаттайды

4. Мәдениет және өнер фракциясы

- Мектепішілік іс- шараларды ұйымдастыруға;
- Концерттік бағдарламалар, байқаулар ұйымдастыруға;
- Интеллектуалды ойындар, жарыстар өткізуге көмек көрсетеді.

5. Қамқорлық фракциясы

- Еріктілер жұмысын белсендіруге;
- Оқушылардың арасында бір-бірін сыйлау құрметі, сондай-ақ үлкенге құрмет, кішіге ізет қағидасын қалыптастырады;
- Мектеп оқушыларын қайырымдылық, шыншылдық, адалдық, әділдік, іскерлік, қажырлық сияқты жоғары адамгершілік қасиеттерді өз бойларына сіңіріп аянбай еңбек етуге баулиды.

6. Экология және еңбек фракциясы

- Табиғатты қорғау, экологиялық тәрбие негіздерін қалыптастыруға;
- Қоршаған ортаның сапаы және ластануы туралы, сыртқы ортаның барлық факторларының бір-біріне байланыстылығы, оның ішінде біз және табиғат байланыстылығын білуге үйрету және еңбек адамгершілік құндылығы туралы түсініктерін кеңейтуге, еңбектің адам өміріндегі мәні туралы түсінік беруге;
- Еңбек етуге қызығушылықтарын дамытуға және еңбексүйгіштікке баулиды.
- Мектептегі қабырға стендтерін безендіреді.

7. Спорт және салауатты өмір салты фракциясы

- спорттық іс-шаралардың жүргізілуін;
- оқушылардың салауатты өмір ұстанымын жақтау негізінде акциялар, дөңгелек үстелдер, ток-шоулар ұйымдастыруын басқарады.

8. Дебат қозғалысының фракциясы

- Сөйлеу мәдениетіне, сөз өнеріне, тұжырымды ойын дәлелдей білуге;
- Мектеп оқушылары арасында пікір-сайыстың деңгейін көтеруге;
- Оқушылардың шығармашылық қабілеттерінің айқындалуына мүмкіндік береді.

9. Төтенше жағдайлар фракциясы

- Өрт қауіпсіздігі мен жол қозғалысы ережелерін сақтау
- Оқушылар арасында қауіпсіздік ережелерін сақтау
- Төтенше жағдай кезінде дұрыс ірекет ету жұмыстарын ұйымдастыру.

№	Іс-шаралар атауы	Аяқталу нысаны	Жауаптылар	Қатысушылар	Орындалу уақыты
1	«Мектеп парламенті» және өзін-өзі басқару ұйымы жоспарын жасау, бекіту.	Жоспар	Мектеп тәлімгері		Қыркүйек
2	Сынып сағаты «Қазақстан Республикасының Конституциясы – Адал азамат, зерделі ұлт және жауапты қоғам қалыптастырудың негізі». Қауіпсіздік сабағы (10 минут)		Мектеп тәлімгері	Фракция мүшелері	Қыркүйек
3	«Менің отбасым — менің тірегім» 5-8 сыныптар «Отбасындағы сыйластық – бақыттың бастауы» 9-11 сыныптар «Бақытты отбасы: түсіністік, жауапкершілік және қолдау» Қауіпсіздік сабағы (10 минут)	Сынып сағаты	ДТДЖО Мектеп тәлімгері 1-11 сынып жетекшілер	Жоспарға сай	Қыркүйек
4	Отбасы күніне арналған «Отбасы – мейірім мекені» шаралар	Апталық	ДТЖО Мектеп Тәлімгер кітапханашы	Жоспарға сай	Қыркүйек
5	Буллингтен «ДОСБОЛЛІКЕ» «Көпшіліктің арасында	Сынып сағаты	Тәлімгер Сынып сағаты	1-11 сынып жетекшілер	Қыркүйек
6	Мектепшілік қыздар арасында «Ерте жүктіліктің алдын алу» тақырыбында әңгіме жүргізіу	жиналыс	ДТЖО Тәлімгер психолог	8-11 сыныптар	Қыркүйек
7	Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күніне арналған «Табиғатқа қамқорлық жасаймыз» акциясын өткізу	Іс-шаралар Челлендж	ДТДЖО Сынып жетекшілер Мектеп тәлімгері	9-10 сыныптар	Қазан
8	Күзгі асар» жәрменкесі «Күзгі асар – бірлік пен берекенің	Жәрменке	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары,	7-8 сынып оқушылары	15-16.10.26

	белгісі»		сынып жетекшілері Тәлімгер		
9	«Ұшқыр ой алаңы» дебаты	Мектеп дебаты	Тәлімгер, мектептің өзін-өзі басқару ұйымы	ДЕБАТ ҚОЗҒАЛЫСЫНЫҢ ФРАКЦИЯСЫ	Қазан
10	Республикам – мақтанышым!	Республика күніне арналған жалпы мектепшілік іс-шара	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, пән мұғалімдері, сынып жетекшілері, тәлімгер	ДТЖО Тәлімгер	Қазан
11	8-10 сыныптар «Мектеп журналистері» іс-шараларын өткізу — мүдделі мемлекеттік органдар қызметкерлерінен сұхбат алу	Мектеп БАҚ-тағы YouTube-арналар), әлеуметтік желілердегі жарияланымдар, материалдар	Өзін-өзі басқару ұйымы	ДТЖО Тәлімгер	Қараша
12	7-10 сыныптар Әлеуметтік желілерде «Үнемдеу кеңестері», «Қаржылық сауатты мектеп оқушысының 5 ережесі» тақырыптарында видеороликтер әзірлеу және тарату	Видеоматериалдар әзірлеу	География мұғ Тәлімгер Сынып жетекшілері	Мектеп парламенті	Қараша
13	«12 ай – 12 кітап» жобасы аясында әдеби-шығармашылық жұмыстар	Көрмелер, шығармашылық оқулар, танымдық сабақтар	Эстетикалық цикл пәндер мұғалімдері, /тілдік пәндер мұғалімдері, қосымша білім беру педагогтері, мектептің өзін-өзі басқару ұйымы	ДТЖО Тәлімгер	Қараша
14	«Қамқорлықтан – көшбасшылыққа» игі істер акциясы (алғыс айту күніне) 8-11 сыныптар	Волонтерлікті іске асыруға бағытталған Кейстер мен сұрақтар,	Тәлімгер Фракция мүшелері	Мектеп парламенті Сынып жетекшілері, ата-аналар, өзін өзі	Желтоқсан

			педагогтері, мектептің өзін-өзі басқару ұйымы		
14	«Қамқорлықтан – көшбасшылыққа» игі істер акциясы (алғыс айту күніне) 8-11 сыныптар «Өмірге жауапкершілікпен қара!» интерактивті ойтолғау	Волонтерлікті іске асыруға бағытталған Кейстер мен сұрақтар, бейнематериалдар және таратпа материалдар қолданылатын интерактивті дәріс	Тәлімгер Фракция мүшелері	Мектеп парламенті Сынып жетекшілері, ата-аналар, өзін өзі басқару ұйымы ДТДЖО медицина қызметкерлері	Желтоқсан
15	«Жетістігімді еліме арнаймын» челленджі 1-11 сыныптар	Челлендж	Тәлімгер, мектептің өзін-өзі басқару ұйымы	8-10 сынып оқушылары	Желтоқсан
16	«Қош келдің жаңа жыл!» атты жаңа жыл кешіне арналған мерекелік бағдарлама	Мерекелік шара	ДТДЖО Тәлімгер Сынып жетекшілер	11-10 сынып оқушылары	Желтоқсан
17	Мамандықтар марафоны 8-11 сыныптар «Мамандықтар әлеміне алғашқы қадам»	интерактивті квест, форум-театр, кейс- чемпионат, интеллектуалдық және ұлттық ойындар фестивалі, спорттық белсенділіктер, пікірталас аландары.	Тәлімгер Сынып жетекшілер Пән мұғалімдері	8-10 сынып оқушылары	Қаңтар
18	1-4 сыныптар «Дос болайық, ренжіспейік!» ойын 5-8 сыныптар «Бірлік пен келісім: халықтың күші, Ынтымақ-түбі игіліктің нышаны 9-11 сыныптар «Өзара түсіністік пен ынтымақтастық — мықты қоғамның негізі»	Сынып сағаты Мектепте/сыныпта тазалықты сақтауға арналған акция	Тәлімгер Сынып жетекшілер	1-11 сынып жетекшілер.	Қаңтар
19	Жасөспірімдер ортасында	5-11 сыныптар	ДТДЖО	5-11 сыныптар	Қаңтар

..	нашақорлыққа қарсы күрес бойынша плакаттар мен буклеттер байқауы	арасындағы байқау, #АдалАзамат хэштегі бойынша сайтқа ақпарат	медбике мектеп парламентінің мүшелері, мүдделі органдармен бірлесіп		
20	«Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» құқықтық тәртіп айлығына орайластырылған	Ойындар – асық ату, тоғызқұмалақ, бес тас	ДТДЖО Тәлімгер	Дене шынықтыру мұғалімі, мектеп парламентінің мүшелері	Ақпан
21	«Startup» байқауы	Байқау	ДТДЖО Тәлімгер	Жаратылытану бағыты Мектептің өзін-өзі басқару ұйымы	Ақпан
22	6-10 сыныптар «Заң мен тәртіп» қағидасы: Ойынға салауатты көзқарас.	Алдын алу іс-шарасы Дөңгелек үстел	Тәлімгер. мүдделі мемлекеттік органдармен бірлесіп	9-11 сынып оқушылары	Наурыз
23	«Ананың аялы алақаны»	Челлендж, шығармашылық шеберхана, мерекелік іс –шаралар	ДТДЖО Сынып жетекшілері Мектептің өзін-өзі басқару ұйымы	9-11 сынып оқушылары	Наурыз

24.	«Өнердегі өнеге» мектеп театры	Театр қойылымы	ДТДЖО Мектеп тәлімгері	Мектеп оқушылары, ұстаздар	Наурыз
25.	«Атадан қалған асыл мұра»	Ұлттық қолөнер көрмесі	Көркем еңбек мұғалімдері, сынып жетекшілері мектептің өзін-өзі басқару ұйымы	1-11 сынып оқушылары	Наурыз
26.	«Жер сағаты» халықаралық акциясы «Суды үнемде – болашағыңды сақта!» тақырыбында эко-челлендж, сурет байқауларын өткізу	Акция	Тәлімгер. Үйірме жетекшілері,	9-11 сынып оқушылары	Наурыз
	«Наурыз – жаңарудың, мейірімнің және	Мерекелік іс шара	Директордың тәрбие	1-11 сынып	Наурыз

• берекенің бастауы»		ісі жөніндегі орынбасары, педагог – ұйымдастырушы, сынып жетекшілері	оушылары	
27. «Салауатты ұрпақ – қуатты ел» Дүниежүзілік денсаулық күні аясындағы іс-шаралар	Іс-шаралар	Тәлімгер. Дене шынықтыру мұғалімдері	Мектеп оқушылары	Сәуір
. «Ашық микрофон» мектеп- дебатшыларының қоғамдық қызметкерлермен кездесуі	Кездесу, дөңгелек үстел	Клуб жетекшілері . Тәлімгер мектептің өзін-өзі басқару ұйымы	Тәлімгер, мектептің өзін- өзі басқару ұйымы	Сәуір
28. «Қамқор» жобасы аясында экочеллендж «Түлектердің ағаш егуі»	Челлендж	ДТДЖО Мектеп тәлімгері	Тәлімгер мектептің өзін- өзі басқару ұйымы	Сәуір
29. Отбасы күніне арналған «Отбасылық дәстүрлер»	Суреттер, фотосуреттер көрмесі	ДТДЖО Мектеп тәлімгері	Тәлімгер мектептің өзін- өзі басқару ұйымы	Мамыр
30. Мектеп бітіруші түлектері үшін «Мектебім, саған мың алғыс!» атты салтанатты іс-шарасын ұйымдастыру	Салтанатты жиын	Мектеп әкімшілігі Сынып жетекшілер Аға тәлімгер	ДТДЖО Мектеп тәлімгері	Мамыр
31. 1-4 сыныптар «Достықты бағалаймын, буллингке жол бермеймін» 5-8 сыныптар «Буллингке жол жоқ!» 9-11 сыныптар «Буллинг және кибербуллинг: жауапкершілік пен қауіпсіздік»	Сынып сағаты	1-11 Сынып жетекшілері	Мектеп әкімшілігі Сынып жетекшілер Аға тәлімгер	Мамыр
32. «Сыңғырла соңғы қоңырау» саптық жиын	Салтанатты жиын	9-11 сыныптар	Мектеп әкімшілігі Сынып жетекшілер Аға тәлімгер	Мамыр

Мектеп тәлімгері: Умирзакова С.С